

Almedalstal 2023 – världens bästa land för livsresor

(OBS Det talande ordet gäller)

Hej,

Stort tack för det här välkommandet.

Men tack också till er alla för att ni har kommit hit till Gotland, till Almedalen, ännu en gång. Trots de minnen vi alla bär med oss från förra året. Tack för att ni håller igång det demokratiska samtalet, visar på styrkan i det öppna samhället, tar tillbaka Visbys gator, torg och parker från våldet och mörkret.

Genom att vara här visar vi återigen att demokratin övervinner allt och i år gör vi det till Ing-Marie Wieselgrens minne.

Tack för att vi gör det tillsammans.

Jag tänkte ägna den kommande halvtimmen åt att ge er min och Centerpartiets vision för hur vi gör Sverige till världens bästa land för livsresor.

Jag tänkte prata om en möjligheternas liberalism, om Tage Danielsson och om kärlek.

Men jag vill börja med att berätta om ett löfte.

Ett löfte som lagt grunden för styrkan i vårt samhälle. Ett löfte som inte utgått från efternamn eller bakgrund, utan från ambitionen att komma framåt. Ett löfte som knutit en tråd genom generationer och nått från ett lantbruk utanför Ankara hela vägen hit till Almedalsparken.

Jag pratar om det svenska löftet – Löftet om att den som är beredd att komma hit, jobba och göra rätt för sig, bidra fullt ut efter egen förmåga, han eller hon har en självklar plats i vårt samhälle. En lika självklar plats som du eller jag som är födda här.

Det svenska löftet gör att jag kan stå här framför er ikväll.

Min pappa lyssnade till det löftet som sjuttonåring. Han bröt upp från tryggheten, vännerna och familjen hemma i Turkiet, satte sig på ett tåg genom Europa och kom till Sverige.

Han ville förändra sitt eget liv. Men hans beslut att kliva på det där tåget förändrade så oerhört mycket mer.

Han togs emot av ett land som ställde krav, men erbjöd möjligheter. Med hårt arbete, långa städpass och sena nätter, med knappa marginaler lyckades han starta något nytt. Ganska snart hade han turen att möta min fantastiska mamma, Annika. En tjej från Stockholm, med egna drömmar och mål, som blev en ny, självklar station på min pappas livsresa. Kanske den viktigaste av dem alla.

De valde kärleken, valde att fortsätta framåt tillsammans. De fick en lägenhet i den nybyggda Stockholmsförorten Vårby Gård. Fortsatte gå till jobbet varje dag, uppfostrade mig och mina fyra syskon, gav oss kärlek och stöd. Deras val i livet, formade också vår livsresa.

Men allas våra liv formades av att Sverige höll sin del av löftet. Av att det fanns jobb. Av att det fanns bostäder, där vår växande familj kunde få plats och trivas. Av att det fanns skolor där lärare hade tid och kraft att se sina elever. Av att samhället var tryggt och säkert. Av att kloka, närvarande vuxna kände ansvar inte bara för sina barn, utan också för grannens.

Våra liv formades av att någon trodde på oss och av att vi trodde på framtiden.

Det löftet måste vi också ge den här generationen och nästa. Löftet om en livsresa. Löftet om en frihet, trygghet och välfärd som är lika stark och självklar för alla.

När allt fler nu tvivlar på framtiden, måste vi hitta tillbaka till ett land och en politik som ger svar, som ger hopp.

Kan vi göra svensk skola till en av världens bästa – självklart kan vi det.

Kan vi bryta gängvård och otrygghet – självklart kan vi det.

Kan vi bromsa klimatförändringarna och samtidigt få jobben att bli fler - självklart kan vi det.

Kan vi visa att morgondagens Sverige tillhör alla – Självklart kan vi det om vi gör det tillsammans.

Jag vet vad ni tänker. Såhär låter varje politiker. Och ni har rätt. Många säger sig ha svaren. Problemet är att de politiska svaren nästan alltid utgår från gårdagens sanningar, eller från fördomar mot andra människor.

”Det var av kärlek till frihet och öppenhet som jag valde att engagera mig i politiken. Och som det också för mig blev Moderaterna. Ingenting är större,

ingenting är viktigare än det”. Så lät det från den här scenen 2014, i dåvarande statsminister Fredrik Reinfeldts sista almedalstal.

Ett decennium senare styr en moderat statsminister på nåder av ett parti som står för det rakt motsatta.

Sverigedemokraternas partiprogram kokades om till ett Tidöavtal. Reformerna för jobben, klimatet och landsbygden är borta. Nu ställer man människor mot människor, låter utsläppen skena och skatterna vara.

En borgerlighet som förr slogs för frihet, inkludering och öppenhet slåss idag för innerstadens ovillkorade rätt till foodora-bud, för att fattiga familjer ska äta mer gröt.

Rimlighet har ersatts av raljans. Anständighet har bytts mot hö hö-höger.

I Tidögängets Sverige är tyvärr möjligheternas borgerlighet död och begravnen.

Och från vänstern är svaren desamma, oavsett samhällsproblem. Nej till mer frihet, nej till mer självbestämmande, nej till varje skattesänkning. Gårdagens lösningar istället för att våga pröva något nytt.

Erfarenheter och lärdomar är viktigt, men politikens blick måste riktas framåt. Eller som Tage Danielsson formulerade det – Om man vägrar se bakåt och inte vågar se framåt, måste man se upp.

Fler behöver se upp, för det är på allvar nu. Krig i Europa, klimatkatastrofer, kostnader som skenar för företag och vanligt folk, barn som mördar andra barn i gängens krig, det ställer nya krav på oss alla.

Varje ansvarsfull politiker måste våga tänka nytt och tänka om. Förstå att samarbete är mer än ord. Vi måste leva det, göra det, äga det om vi inte ska fastna i en besvikelseernas epok.

Mot problemen av idag finns inga röda, gröna eller blå universallösningar.

Mot problemen av idag står sig populismen slätt.

Mot problemen av idag har vänster- eller högerlag spelat ut sin roll.

Vårt ansvar är större än så.

Vårt ansvar är här och nu.

Vårt ansvar är för Sverige.

Mobiltelefonens alarmsignal hinner knappt starta innan Laila slår av den. Nå halvminut senare sitter hon på sängkanten. Snooza är inte att tänka på. Hon blinkar tröttheten ur ögonen. För bara några timmar sen kom hon hem efter nattpasset som undersköterska och vid lunch börjar hennes andra jobb, som personlig assistent. Hon stoppar ner en banan i väskan, kvällens middag, har hon tur hinner hon hem till sönerna innan de går och lägger sig.

I en annan del av landet har Fartun redan hunnit jobba några timmar på förskolan. Nu ropar hon in barnen från gården, det är dags att äta lunch. Hon jobbar heltid här, hennes man jobbar också heltid, ändå får de inte pengarna att räcka.

Laila och Fartun är långt ifrån ensamma om en vardag där pengarna inte räcker.

Runt om i vårt land lever män och kvinnor i en verklighet där de jobbar och sliter, inte sällan på fler än ett jobb, men ändå inte får det att gå ihop. Där fritid och familj får sättas på paus, där man jobbar nästan dygnet runt, där jobbet blir ditt liv, men där du ändå knappt har råd att leva.

Man har svårt att fylla kylskåpet, svårt att ge sina barn det sommarlov man hade önskat och noll utrymme för en trasig diskmaskin. Låglönelivet känns i plånboken, men också i magen och hjärtat.

Ofriheten att leva ett liv där du aldrig är säker på att pengarna räcker, det gör något med människor. Oron förföljer dig som en skugga genom butikshyllorna, på föräldramötena, vid lunchkaffet. Den förs över till dina barn, som lär sig att inte bjuda hem kompisarna på middag, eller be om ett par nya fotbollsskor, trots att tårna värker efter varje match. Man vill inte att mamma eller pappa ska behöva skämmas över att tvingas säga nej.

Jag vet, jag har själv sett det, både under min uppväxt i Vårby Gård och i min närhet sen jag själv blev pappa. Sett skammen, sett oron, sett effekterna. Men jag har också sett vägen mot förändring.

Att få ett jobb, med en lön man kan leva av, eller att få behålla mer av lönen för det jobb man redan har. Det är helt avgörande för framtidstron.

Höjda bidrag kan vara viktiga lösningar på kort sikt, absolut. Men bidrag är inte en hållbar lösning, vare sig för din, Lailas eller Fartuns frihet eller för vårt gemensamma samhälle. Gratis frukost i alla skolor, eller tron på att det offentliga ska lösa varje problem, är inte heller vägen framåt.

Att fler får ett första jobb, att fler kan leva av sin lön, det är avgörande för att en människa ska kunna göra en livsresa. Hitta kraften och tron, både på sig själv och på framtiden.

Regeringen har valt vägen att sänka skatten för dem med allra högst inkomster. Vänstern och Socialdemokraterna vill som vanligt inte sänka en enda skatt. Centerpartiet väljer en annan väg.

Mitt besked till er här idag är att Centerpartiet vill se en kraftig skattesänkning till dig som tjänar minst.

Vi vill sänka skatten med 15 miljarder för att få in fler i jobb och ge mer i plånboken till den som idag vänder på varenda krona. Och här kommer ännu ett tydligt besked.

I ett läge där ekonomin är ansträngd är vår prioritering klar. Mycket annat kommer att få vänta. Nu är inte tiden för ännu ett RUT-avdrag, eller för små förändringar i marginalen. Nu är tiden att ge mer till den som har mindre. Nu är tiden för skattesänkningar som får fler att gå från bidrag till jobb. Nu är tiden för en politik som gör att ingen längre ska behöva lägga all sin kraft på att jobba och ändå inte ha råd att leva ett drägligt liv.

Sverige behöver fungera, då måste vi sänka skatten för den som idag har minst.

Det här är vårt svar på det samhälle vi ser idag. Där fler behöver få känna sig behövda, respekterade och jämlika. Där fler barn behöver få se sina föräldrar gå till jobbet, men också uppleva värdet av vad hårt, hederligt arbete kan ge. Få uppleva den egna lönen frihet, få se hur vuxna i deras omgivning får det bättre.

Ett nytt jobbavdrag som ger lägre skatt till dig med lägre inkomster. Så lyfter vi fler ur ekonomisk otrygghet.

Ett jobb, en egen lön, en framtid att tro på. Så bygger vi människor, familjer och Sverige starkare.

En ekonomisk politik som sätter den som har minst, främst. Så bygger vi en varmare liberalism, en möjligheternas liberalism, så gör vi Sverige till världens bästa land för livsresor.

Linn, Elin, Bettan och Carola. Nej, mina vänner, det är tyvärr ingen ny supergrupp i Mello.

Det är exempel på några av vardagens hjältar, som varje dag gör vårt land bättre.

Linn och Elin hjälper barn som lever med våld, missbruk och psykisk ohälsa. Hos organisationen Maskrosbarn möts barnen av vuxna som delar deras erfarenheter. Här kan de skratta, gå på bio och äta pizza ihop. Men också få med sig någon på möten med socialen.

Bettan Byvalds Familjeakademin, där socialtjänsten, bostadsbolaget och skolan samarbetar, hjälper familjer och barn att integreras och hitta rätt i livet. På kort tid har man skapat nytt hopp i området, byggt förtroende och inkludering. Nu hoppas man få bort Hammarkullen från polisens lista över utsatta områden.

Carola var min egen lärare i Vårbyskolan. Hon lärde oss allt och såg varje unge. Hon betydde allt för mig och hennes engagemang var så starkt att vi har kontakt än idag. Hon trodde på oss och fick oss att tro på oss själva.

Jag vet att man ska prata om hårdare tag om man vill nå genom bruset. Om skärpta straff och batonger. Jag vill också höja straffen för grova våldsbrott. Jag tror också på hårdare tag där det gör skillnad.

Men jag tror lika starkt på alla Linn, Elin, Bettan och Carola där ute. På er som lägger grunden för de goda krafternas revansch. Som finns där när andra sviker, som tar ansvar, sliter och kämpar med knappa resurser och i en hård och tuff vardag. På er som sällan får rubriker eller tack. Så nu tänkte jag ge er det, ett tack.

Tack till alla socialsekreterare, tack till lärare, förskolepersonal och fritidspedagoger. Tack till civilsamhälle och eldsjälar. Tack till dig som inte bara ser ditt eget barn, utan också andras. Utan er inga livsresor, utan er inget Sverige. Tack för allt ni gör.

Men tack räcker inte. Vi måste göra mer.

Centerpartiet vill miljardsatsa på civilsamhället och socialtjänsten. Ge er rimliga förutsättningar och bättre verktyg. Se mer pengar och fler kollegor. Vi vill ge mer pengar till samarbetet mellan polis, skola och socialtjänst, för att hitta fram i tid, innan en ung människa halkar snett.

Men det område där vi framförallt behöver göra mer och göra nytt, både som parti och som land är på skolans område. För det är i skolan livsresor startar och formas på allvar.

För det första behöver vi här och nu se ett krispaket till svensk skola. Idag ser vi hur skolor läggs ner och lärare sägs upp i kommun, efter kommun, för att

pengarna inte räcker. Den ekonomiska krisen håller på att förvandlas till en skolkris. Det får inte hända. Regeringen måste agera nu, kommunerna behöver mer pengar, skolan måste räddas.

För det andra måste vi förändra skolpengen. Tar man mer ansvar ska man ha mer betalt. Skolan som finns där för landsbygdens barn, har en närvarande elevhälsa och tar sig an elever med särskilda behov ska ersättas för det. Här måste vi komma överens. Vi väntar på förslag från regeringen, verkligheten kräver en skolpeng som stärker svensk skola.

För det tredje måste vi säga som det är. Det finns för många oseriösa skolägare. Den som startar skolor för snabba cash ska bort. Skolan är en plats för långsiktig kunskap och kvalitet, inget annat. Ställer du upp på det, välkommen. Men vill du få pengar till en våffelstuga, starta då ett företag som säljer våfflor, inte en skola.

Centerpartiet vågar nu ompröva vår skolpolitik. Vågar regeringen göra detsamma?

Med rätt politik kan svensk skola bli en av de bästa i världen. Vi har möjligheterna, nu krävs modet. Vänta och se, som regeringen vill, är inte ett alternativ.

Låt inte den ekonomiska krisen bli en skolkris. Låt inte livsresor ta slut innan de ens hunnit börja. Låt inte elever och lärare skuggas av oro under sommarlovet.

Satsa på skolan. Satsa på framtiden. Satsa på Sverige.

De spröda, torra, grässtråna sticker upp i små tuvor. Likt öar av växtlighet mellan de djupa torksprickorna som bildar en grym mosaik över markerna.

Förra året stod fälten fylligt gröna när det var dags att skörda. I år gick det knappt att se det man slagit. Lantbrukaren Emelies maskiner hade problem med att över huvud taget samla upp den vall man slagit.

Larmen ljuder skyhögt från slakterier över hela landet. Trycket är stort, oron än större. Varje dag möter man män och kvinnor som med tom blick står inför fullbordat faktum. Torkan och foderbrist gör att svenska lantbrukare tvingas slakta sina djur i förtid. Ibland några enstaka djur, ibland betydligt fler än så. Slakta det som man lever för att värna.

I våra svenska skogar står maskinerna stilla. Avverkningen får vänta, rädslan för bränder är för stor. En väntan som slår direkt mot skogsägarens ekonomi.

Lantbrukets förluster efter 2018 års torka beräknas till 10 miljarder. Nu växer rädslan för att 2023 ska bli en smärtsam repris.

Den som fortfarande inte tror att Sverige påverkas av klimatförändringarna, välkommen till verkligheten.

Det vi nu upplever hotar företag, livsverk, svensk mat och krisberedskap. Det borde få varje seriös politiker att agera för förändring. Men regeringens insatser är tyvärr lika frånvarande som regnet.

Den som hoppats på krisstöd för att klara torkan får vackert vänta och se. Den regering som viftade med falukorv, valrörelsen igenom, har nu inte ett endaste korvöre över till svensk landsbygd.

Den som trodde att klimatkrisens synliga effekter skulle mana till eftertanke, blir också besviken. När temperaturen stiger, skördar torkar bort och vattnet sinar, då låter regeringen utsläppen skena. Då skrotar man reduktionsplikten, bränner 4 miljoner liter diesel extra varje dag, och ökar utsläppen med lika mycket som svensk järn- och stålindustri släpper ut på ett år. Då talar man helt ogenerat om att överge Sveriges klimatmål.

Jimmie Åkessons ansvarslösa klimatpopulism har blivit regeringens politik. Man sviker klimatet, landsbygderna och framtiden. Struntar i stöden här och nu och gasar på med en utsläppspolitik som bara gör situationen värre. Trots att man vet att en annan väg är möjlig.

Centerpartiet har genom vårt förslag om att tanka svenskt visat att det går att hålla utsläppen nere och samtidigt sänka priset vid pump med fyra kronor. Med mer svenskt biobränsle i tanken kan vardagen fortsätta rulla samtidigt som vi stärker den svenska landsbygden.

När Alliansen regerade ihop klarade vi, som ett av få länder i världen, av att sänka utsläppen och få företagen och jobben att bli fler, samtidigt.

När vi investerar i biobränsle, i fossilfritt stål, i hållbar mat då investerar vi också i svenska landsbygder, i morgondagens teknik och i människor.

Ulf Kristersson, sätt stopp för klimatsveket mot svensk landsbygd. Kliv ut ur klimatpopulismens skugga. Tro på Sveriges förmåga att än en gång leda den gröna omställningen.

Gör det som krävs för att sänka utsläppen. Låt inte klimatförändringarna slå sönder livsverk, företag och framtidstro.

Det är inte för sent. Gör om, gör rätt.
Klimatet, Sverige och framtiden kommer tacka dig.

Det jag har pratat om ikväll är min och Centerpartiets vision om en
möjligheternas liberalism. Om hur Sverige blir världens bästa land för livsresor.

Om en starkare skola i hela landet. Där livsresor kan ta fart och formas.

Om en ny ekonomisk politik, som ger mer till den som har minst.

Om de goda krafternas revansch. Ett starkt samhälle som gör människor
starkare.

Om en grön kraft för hela landet. En klimatpolitik som lyfter landsbygderna och
tänder framtidstron.

Så återuppbygger vi det svenska löfte som tog min pappa till Sverige. Löftet
som gör att jag står här med er ikväll.

Jag är stolt över att stå på samma scen som Olof Palme, Karin Söder, Fredrik
Reinfeldt och Annie Lööf. Men jag är långt ifrån nöjd. Min drivkraft är att ge
varje människa samma chans till livsresa som jag fått.

Att du ska kunna nå lika långt eller vara lika nöjd, oavsett om du bor granne
med gröna fält, eller granne med tunnelbanans gröna linje. Att du ska kunna
lämna utanförskap, sträva mot något nytt, förändra. Eller bara leva precis det liv
du vill, där du vill, som du vill.

Det jag har presenterat ikväll är några få bitar i ett tiotusenbitarspussel. Det är
inte alla svar, men det är en tydlig början. Centerpartiets löfte är att dag för dag
lägga bit till bit, för att göra vårt land bättre.

Det går, vi kan lyckas. Om politiken går samman och gör det som är svårt, för
att det är svårt, istället för att välja den enkla vägen, då klarar vi allt.

Eller för att använda ord från en linköpingsbo jag håller högt. Jag vet att vårt
land, som mest är granit och morän, bär på något som verkligen är bra. Jag tror
att själ och hjärta är på väg tillbaka.

Låt oss tro på varandra, låt oss tro på framtiden, låt oss tro på Sverige.

Låt vårt land fyllas av livsresor, där du, dina barn och barnbarn kan leva det liv ni själva vill.

Låt oss bry oss mindre om varifrån vi kommer och mer om var vi har våra drömmars slutstation.

Tack för att ni är här, tack för att ni har lyssnat, ha en fantastisk sommar!